

Цитування:

Мусієнко О. В. Вплив відеохостингу YouTube на дитячий сегмент української аудіовізуальної культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 3. С. 69–74.

*Мусієнко Ольга Вячеславівна,
аспірантка*

*Харківської державної академії культури
<https://orcid.org/0000-0002-9562-2165>
helga4bright@gmail.com*

Musiienko O. (2023). The Impact of YouTube Video Hosting on the Children's Segment of Ukrainian Audiovisual Culture. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 69–74 [in Ukrainian].

ВПЛИВ ВІДЕОХОСТИНГУ YOUTUBE НА ДИТЯЧИЙ СЕГМЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Метою статті є визначення впливу відеохостингу YouTube на дитячий сегмент аудіовізуальної культури. **Методологія дослідження** враховує культурологічні підходи до дослідження сучасної аудіовізуальної культури та застосування певної сукупності наукових методів, зокрема використання методів типологічного та системного аналізів для виявлення специфіки впливу відеохостингу YouTube на дитячий сегмент аудіовізуальної культури, методу морфологічного аналізу – для фіксування формування нової морфології, частиною якої є відеохостинги. Методика дослідження базується на використанні методу контент-аналізу. Контент-аналіз було проведено на основі статистичного аналізу зазначеного відеохостингу (кількість переглядів, кількість підписників на канал) та морфологічних характеристик репрезентативних аудіовізуальних творів українського дитячого сегмента YouTube. **Наукова новизна** роботи полягає в розширенні уявлень про віртуальний дитячий сегмент аудіовізуальної культури в Україні та дослідження відеохостингу YouTube як інструменту формування культурного світогляду дитини. **Висновки.** Доведено, що онлайн-твори українських авторів відображають масштабний вплив цифрової культури на традиційні засоби створення та споживання аудіовізуальних творів для дітей. Проведений аналіз розкрив особливості існування українського дитячого сегмента YouTube в межах нової морфології віртуального характеру, що позначилося на поєднанні традиційних жанроформ аудіовізуальних творів та сучасних цифрових технологій. Виявлено, що відеохостинг YouTube поєднує виробництво та розповсюдження власної творчості дітей з функціями соціальних мереж, які є вагомим інструментом комунікації та опосередкованої соціалізації. Саме це робить його майже ідеальним місцем для творчості, спілкування та розвитку.

Ключові слова: відеохостинг, аудіовізуальна культура, YouTube, авторські канали YouTube, український сегмент YouTube.

Musiienko Olha, Postgraduate Student, Faculty of Cultural Studies, Kharkiv State Academy of Culture

The Impact of YouTube Video Hosting on the Children's Segment of Ukrainian Audiovisual Culture

The purpose of the article is to determine the impact of YouTube video hosting on the children's segment of audiovisual culture. **The research methodology** takes into account cultural approaches to the study of modern audiovisual culture and the application of a certain set of scientific methods, in particular, the use of typological and systematic analysis methods to identify the specifics of the impact of YouTube video hosting on the children's segment of audiovisual culture, the method of morphological analysis – to record the formation of a new morphology, of which video hosting is a part. The research methodology is based on the use of the content analysis method. Content analysis was carried out on the basis of statistical analysis of the specified video hosting (number of views, number of subscribers per channel) and morphological characteristics of representative audiovisual works of the Ukrainian children's YouTube segment. **The scientific novelty** of the work lies in the expansion of ideas about the virtual children's segment of audiovisual culture in Ukraine and the study of YouTube video hosting as a tool for forming a child's cultural worldview. **Conclusions.** It was found that YouTube video hosting combines the production and distribution of children's own creativity with the functions of social networks, which are a powerful tool for communication and mediated socialisation. This is what makes it an almost ideal place for creativity, communication, and earning. It has been proven that the online works of Ukrainian authors reflect the large-scale influence of digital culture on the traditional means of creating and consuming audiovisual works for children. The conducted analysis revealed the peculiarities of the existence of the Ukrainian children's segment of YouTube within the new morphology

of a virtual nature, which affected the combination of traditional genre forms of audiovisual works and modern digital technologies.

Keywords: video hosting, audiovisual culture, YouTube, author's YouTube channels, Ukrainian segment of YouTube.

Актуальність теми дослідження. Поширеність віртуального осередку аудіовізуальної культури – відеохостингу – зумовлює його вплив на сьогоденний напрямок тематичних аудіовізуальних вподобань, зокрема і на медіакультуру для дітей. Завдяки своєму різноманітному контенту YouTube може впливати на те, як діти сприймають та інтерпретують навколишній світ. Дослідження авторських каналів українського сегмента YouTube дозволяє репрезентувати популярні теми, цікаві дітям, виявити їх жанрову природу та проаналізувати кількісні показники залученості дитячої аудиторії до зазначеного сегмента. При цьому в статті не виокремлюється додаток YouTube Kids як предмет більш поглибленого дослідження в межах існування загальнодоступного відеохостингу YouTube.

Аналіз досліджень та публікацій. Основою дослідження є аналіз авторських каналів українського сегмента дитячого YouTube. Зазначимо, що в українській культурологічній науковій літературі вивчення відеохостингів досі залишається актуальною і непоширеною проблематикою. Науковими публікаціями щодо осмислення цього віртуального сегмента аудіовізуальної культури відзначилися українські науковці З. Алфьорова, Л. Божко, Т. Гаєвська, К. Кислюк та ін. У більш широкому контексті проблеми існування віртуальних сегментів сучасної аудіовізуальної культури розглядалися І. Зубавіною, О. Павловою, Г. Чміль та ін. Водночас вітчизняні дослідники практично не приділяли належної уваги віртуальному дитячому сегменту української аудіовізуальної культури.

Більш конкретизовано розглянута ця проблема в іноземних джерелах. Зокрема дослідники М. Ньюман та Д. Ньюман дійшли висновку, що «діти віком до чотирьох років використовують смартфони для перегляду онлайн-відео (...) тривалість перегляду телевізора дітьми віком від 2 до 11 років зменшилась, а тривалість перегляду інтернет-відео різко зросла» [13, 232].

Доктор Р. Канозія зазначав, що «у минулому медіа завжди мали прямий вплив на психологічний, соціальний та культурний розвиток дітей (...). З появою YouTube і доступністю мереж 4G і 5G по всьому світу, кожен отримує рівні можливості ділитися своїм твором на персоналізованих каналах.

Схема навчання малюків перейшла з музичних іграшок на маленькі мобільні екрани. Тепер YouTube став джерелом розваг для батьків та їхніх дітей» [10, 2].

Науковець А. Монтеро підкреслив, що «можливість використовувати безкоштовні інструменти, ділитися та створювати нові твори може дати відчуття свободи та контролю. Водночас цей контроль може призвести до глибокої залежності від нових технологій, де втрачається відчуття реальності у віртуальних світах» [12, 924]. Така констатація результатів закордонних досліджень свідчить про зміну моделі творення та споживання аудіовізуальних творів дітьми у віртуальному сегменті сучасної аудіовізуальної культури.

Отже, актуальність статті зумовлена необхідністю виявити та дослідити наступні протиріччя:

- між зростаючою популярністю загального впливу відеохостингу YouTube серед споживачів та лакунами в осмисленні існування певних його сегментів;

- між активізацією за останні роки віртуального дитячого сегменту української аудіовізуальної культури та відсутністю цікавості вітчизняних дослідників до зазначеної активізації;

- між зміною балансу між традиційною системою виховних впливів на українських дітей та відсутністю відповідної статистики щодо зміни цього балансу.

Метою дослідження є визначення впливу відеохостингу YouTube на дитячий сегмент української аудіовізуальної культури.

Виклад основного матеріалу дослідження. За останнє десятиліття розвиток інтернету та соціальних мереж, а також поширення смартфонів призвели до збільшення використання цифрових інструментів. З моменту свого запуску у 2005 році YouTube став основним відеохостингом, який дозволяє користувачам завантажувати відео на власні канали. Статистичний центр DataReportal звітує, що «сьогодні у світі налічується 5,16 мільярда користувачів Інтернету, тобто 64,4 відсотка населення планети зараз є онлайн» [11].

Попри те, що перше відео з України було викладено на YouTube у 2005 р., повноцінно відлік розвитку українського сегмента відеохостингу можна розпочинати з 2012 р., коли українська мова вперше стала доступною користувачам YouTube. Наразі український

сегмент відеохостингу продовжує поширюватись, удосконалюватись, запозичувати іноземні та створювати власні жанроформи віртуального середовища.

Відео для дітей – це одна з найпоширеніших категорій вмісту на YouTube, і її популярність відображається як у світових, так і в українських каналах. Згідно зі статистичними даними SocialBlade зі 100 світових найпоширеніших каналів на відеохостингу 25 є дитячими [15]. Дослідниця Т. Гаєвська підкреслювала, що «сучасні медіа-ресурси стали найважливішим інститутом культурної спадкоємності» [3, 87]. Твори, які мають таку величезну популярність, є проявом залучення дітей у віртуальне середовище аудіовізуальної культури. Гібридність вмісту та комбінований характер жанроформ стирають межі між традиційними кіно-, та тележанрами для дітей.

Іспанські дослідники університету Барселони зазначають, що «споживання цифрового контенту маленькими дітьми викликає соціальне занепокоєння, створене в цифровій етичній сфері, як культурного середовища цифрової взаємодії, в якій діти та молодь є протагоністами й відчувають потребу взаємодіяти з іншими та ставати лідерами, тобто суб'єктами, які здатні впливати на інших, особливо на ровесників» [9, 34].

Оскільки онлайн-твори зараз є домінуючою складовою аудіовізуальної культури, YouTube став ключовим джерелом творів для дітей-авторів та дітей-глядачів. Розглянемо 10 найпопулярніших каналів, що вказали країною реєстрації Україну (табл. 1). Контент-аналіз було проведено на основі технічного змісту (кількість переглядів, кількість підписників на канал) і пов'язаних характеристик (включно з жанром, форматом, типологією, виробництвом) вибраних відео.

Таблиця 1

Рейтинг дитячих українських каналів YouTube за кількістю підписників

№	Назва каналу, кількість підписників	Характеристика	Жанроформа	Мова	Кільк. переглядів
1.	Познаватель 18,8 млн підп.	Авторський канал О. Павлова, де головним героєм постає ведмідь з желе Валера. Тип – пізнавально-розважальний. Зміст – досліді, експерименти.	DIY	Російська	9,6 млн
2.	Трум Трум 14,8 млн підп.	Авторський канал п'ятірки друзів. Тип – пізнавально-розважальний. Зміст – герої у вигляді зірок медіа роблять щось своїми руками.	DIY	Російська	7,1 млн
3.	Lady Diana 13,5 млн підп.	Авторський канал Д. Зайцевої. Тип – розважальні відео. Зміст – ситуації з життя підлітків (школа, перші відносини тощо).	скетчі	Російська	8,2 млн
4.	VexTrex 13,3 млн підп.	Авторський канал. Тип – мультсеріал для наймолодших. Зміст – ситуації з життя родини левів.	анімація	відео не має звукового супроводження	7,9 млн
5.	Маша та Ведмідь 13 млн підп.	Переклад на укр. мову російського мультсеріалу «Маша и медведь».	анімація	українська	5,5 млн
6.	Boys and Toys 10 млн підп.	Авторський канал Давіда та Артура. Тип – розважальні відео. Зміст – показ власного життя.	Влог, челендж	російська	4,5 млн

7.	ВУХУУ! 5,89 млн підп.	Авторський канал. Тип – пізнавально-розважальні відео. Зміст – герої змагаються або роблять щось своїми руками.	DIY	російська	2,9 млн
8.	Daniel Gro 4,97 млн підп.	Авторський канал Д. Грабовенко. Тип – розважальні відео. Зміст – показ власного життя, огляд мотоциклів.	Влог, огляд	російська	1,2 млн
9.	My little Nastya 4,95 млн підп.	Авторський канал. Тип – розважальні відео. Зміст – показ власного життя.	Влог	українська	2,4 млн
10.	Amelka Karamelka 4,61 млн підп.	Авторський сімейний канал. Тип – розважальні відео. Зміст – показ власного життя та скетчи.	Влог, скетч	російська	3,5 млн

Згідно з цим аналізом, по-перше, ми бачимо мовну проблему дитячих каналів YouTube Україна, де тільки 1 із 10 влогерів ведуть канал українською мовою (не враховуючи канал «Маша та Ведмідь», що є лише перекладом з російської). Повномасштабний напад російської федерації на Україну став каталізатором до переходу дорослих авторів YouTube на українську мову, однак дитячий сегмент поки не квапиться це зробити, лише одна авторка My little Nastya з 2023 року перейшла на українську мову. Можливою причиною є те, що більшість дитячих каналів, які вказали при реєстрації «країна Україна», не знаходяться на території нашої держави.

Спільнота авторів україномовного контенту «Маніфест» надала статистику україномовних дитячих каналів [7], згідно якій подібні канали наразі мають невеликий обсяг підписників та переглядів у порівнянні з найпоширенішими каналами в Україні, що виявляє мовну проблему YouTube Україна. З іншого боку, мовні варіанти, які обирають влогери щодо представлення каналу аудиторії, важливі, оскільки вони показують поведінку авторів у процесі створення та розповсюдження своїх аудіовізуальних творів.

Що стосується характеристики відео, автори/глядачі у цій галузі мають тенденцію вибирати пізнавально-розважальну тематику, яка використовується в 8 із 10 каналів, і пропонує власні приклади та досвід. На відміну від світових гігантів дитячого YouTube, де переважає комерційна тематика (огляд та розпакування іграшок), в українському сегменті лише один канал із десяти (Daniel Gro) можна відносно віднести до комерційного.

Розглянемо особливості, що проявляються у жанроформах притаманних дитячому онлайн-відео. Художнє оформлення цих творів доповнене яскраво кольоровими сценками, які супроводжуються короткими діалогами і посиленними звуковими ефектами (Трум Трум, ВУХУУ!), що також є характерним для дитячих творів створених для традиційного медіа. Окрім цього, здебільшого твори є анімованими та мають середню або високу якість виробництва. Просте моделювання уявних ігор і розповідь про свої дії залишається запорукою успішного дитячого контенту. Така спрощена творча гра має певну освітню цінність, оскільки вона змодельована на основі врахування дитячої психології та вікового сприйняття світу дітьми.

Як зазначає дослідниця Д. О'Коннор, «одним із найважливіших висновків є задоволення дітей від контенту, створеного доброзичливими та привабливими дітьми такого ж віку, а також їх «іронічне захоплення» тим, що роблять ці діти. Якщо ми перекоцптуалізуємо маленьких дітей, які переглядають створений дітьми вміст на YouTube і YouTube Kids як дітей, що визначають аспекти життя інших, тоді відкриваються можливості для створення контенту, який покращує життя дітей і надає їм більше, а не менше, досвіду реального життя» [14].

Тобто зникають морфологічні межі між жанроформами у віртуальному українському дитячому сегменті. Це свідчить про те, що український дитячий сегмент в YouTube є частиною нової морфології в сучасній аудіовізуальній культурі нашої країни. YouTube більше не розглядається як додатковий канал розповсюдження дитячих професійних телевізійних творів, а все більше

визнається як одне з джерел дитячого сегменту. Це стало підсумком підсиленої взаємодії між автором / глядачем у творенні цієї нової морфології у віртуальному сегменті аудіовізуальної культури. Така інтерактивність має на меті вдосконалити існуючі механізми комунікації художньої культури. Взаємодія з глядачами дає змогу авторам онлайн-творів адаптувати свої відео до мінливої соціальної динаміки культурного середовища.

Втім, формування у віртуальному просторі цих різних культурних пластів перетворює сучасну аудіовізуальну культуру на дисипативну. Діти більше не задовольняються роллю со-глядача, а стають справжніми творцями цих творів. Інтерактивність та доступність дитячого сегменту відомого відеохостингу стають ключами до усунення будь-яких посередників та обмежень. Тому діти стають членами спільноти, що до цього часу була дозволена лише дорослим. Вони почуваються невимушено в цьому середовищі та можуть безпосередньо висловлювати свою думку про твір.

Наукова новизна статті полягає в розширенні уявлень про віртуальний сегмент української аудіовізуальної культури та дослідженні відеохостингу YouTube як інструменту формування культурного світогляду дитини.

Висновки. Завдяки цифровій трансформації та зростаючому використанню соціальних мереж, YouTube став популярним відеохостингом як у світі, так і в Україні. Діти та підлітки використовують його переважно як альтернативу традиційному телебаченню та розвагам. У зв'язку з цим дитячий сегмент відеохостингів активно поширюється, а взаємодія з ним займає у дітей значну частину вільного часу.

Проведений контент-аналіз творів відеохостингу виявив, що український дитячий сегмент YouTube продовжує швидко розвиватися, кількість відео, завантажених на відеохостинг, стрімко зростає у найрізноманітніших жанроформах та темах. Найпоширенішою є розважально-пізнавальна тематика, яка впливає на раннє навчання дітей як позитивно, так і негативно. З одного боку, ці жанроформи можуть бути корисними для дітей, якщо вони використовуються в освітніх або розважальних цілях. З іншого, містити тривожний або неприйнятний зміст, що впливатиме на знання, погляди, та навички дітей. Зокрема, було виявлено мовну проблему, яка наразі може відігравати значну

роль у розумінні та сприйнятті дитиною країни та набуття неї національної ідентичності.

Поєднання традиційних жанроформ аудіовізуальних творів та сучасних цифрових технологій виявило особливості існування українського дитячого сегмента YouTube в межах нової морфології. Відсутність сталої форми та нові засоби формотворення зумовили формування нової віртуальної морфології.

Отже, взаємодія між дітьми та цифровими медіа стрімко зростає. Заохочуючи дітей ставати творцями, відеохостинги, такі як YouTube, пропонують інструменти новітніх сегментів аудіовізуальної культури, де дитина може розвиватися, взаємодіяти та навчатися.

Перспектива подальших досліджень цієї теми пов'язана з подальшим науковим осмисленням українського сегмента відеохостингів та їх впливу на аудіовізуальну культуру.

Література

1. Алфьорова З. Дисипативність як принцип морфологічних трансформацій аудіовізуального мистецтва. *Культура України. Мистецтвознавство* : зб. наук. пр. 2019. Вип. 65. С. 193-196. URL: <http://tta.org.ua/index.php/2410-5325/article/view/185482> (дата звернення: липень 2023).
2. Божко Л. Вплив аудіовізуальних творів відеохостингів на сферу туризму (на прикладі YouTube). *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. № 45. С. 137-145. URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/issue/view/22> (дата звернення: липень 2023).
3. Гаєвська Т. Культурний дитячий феномен громадянина-споживача у дитячих медіаресурсах. *Культурологічна думка*. 2018. №13. С. 87. URL: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD13_Haievska.pdf (дата звернення: липень 2023).
4. Зубавіна І. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності : монографія / Ін-т проблем сучас. мист. Акад. мистецтв України. Київ : Інтертехнологія, 2006. 288 с. URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=1793> (дата звернення: липень 2023).
5. Кислюк К. Рівень українізації та суспільної актуальності топових акаунтів YouTube, Instagram, TikTok. *Культура України*. 2023. № 79. С. 7-18. URL: <http://kukhsac.in.ua/article/view/276280> (дата звернення: липень 2023).
6. Павлова О. Візуальна культура та повсякденність доби постмодерну. *Культура і сучасність*. 2015. № 2. С. 30-35. URL: <https://journals.uran.ua/kis/article/view/146893> (дата звернення: липень 2023).
7. Рейтинг каналів для дітей. *Маніфест*. URL: <https://manifest.in.ua/rt/kids/> (дата звернення: липень 2023).

8. Чміль Г. Філософський дискурс кіноекранної реальності. *Культурологічна думка*. 2015. № 8. С. 19–25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kultdum_2015_8_5 (дата звернення: липень 2023).

9. Aguaded I., Caldeiro-Pedreira M., Renés-Arellano P. YouTube Videos for Young Children: An Exploratory Study. *Digital Education Review*. 2022. № 41. P. 32–43. URL: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1363233> (дата звернення: липень 2023).

10. Kanozia R., Jindal R. Do youtube based children channels impact parenting an exploratory study. *UGC Approved Journal*. 2019. № 48514. Vol. 8. Iss. 82019. URL: <http://oldror.lbp.world/UploadedData/8601.pdf> (дата звернення: липень 2023).

11. Kemp S. Digital 2023: global overview report. *Datareportal*. 2023. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2023-global-overview-report> (дата звернення: липень 2023).

12. Montero A. Children as products of consume in the apparent homemade videos of children's entertainment on YouTube. *Las redes sociales como herramienta de comunicación persuasiva*. 2020. P. 921–929. URL: https://www.academia.edu/43828816/Children_as_products_of_consume_in_the_apparent_homemade_videos_of_children_s_entertainment_on_YouTube (дата звернення: липень 2023).

13. Neumann M. M., Neumann, D. L. Touch screen tablets and emergent literacy. *Early Childhood Education Journal*. 2013. 42(4). P. 231–239. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10643-013-0608-3> (дата звернення: липень 2023).

14. O'Connor J. Resisting hyperreality? Talking to young children about YouTube and YouTube Kids. *Contemporary Issues in Early Childhood*. 2023. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/14639491231166487> (дата звернення: липень 2023).

15. Statistics website Social Blade. 2023. URL: <https://socialblade.com/youtube/top/country/ua/mostsubscribed> (дата звернення: липень 2023).

References

1. Alfiorova, Z. (2019). Dissipativity as a principle of morphological transformations of audiovisual art. *Culture of Ukraine*, 65, 193–196 Retrieved from: <http://tta.org.ua/index.php/2410-5325/article/view/185482> [in Ukrainian].

2. Bozhko, L. (2023). The influence of audiovisual works of video hosting on the field of tourism (on the example of YouTube). *Ukrainian culture: past, present, ways of development*, 45, 137–145 Retrieved from: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/issue/view/22> [in Ukrainian].

3. Haievskaya, T. (2018). A cultural children's phenomenon citizen-consumer in children's media resources. *The Culturology Ideas*, 13, 87 Retrieved from: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD13_Haievskaya.pdf [in Ukrainian].

4. Zubavina, I. (2006). Screen culture: means of modeling artistic reality: monograph. Kyiv: Intertechnology, 288 Retrieved from:

<https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=1793> [in Ukrainian].

5. Kysliuk, K. (2023). The Degree of Ukrainianisation and Social Relevance of the Top Youtube, Instagram and TikTok Accounts. *Culture of Ukraine*, 79, 7–18 Retrieved from: <http://kukhsac.in.ua/article/view/276280> [in Ukrainian].

6. Pavlova, O. (2015). Visual culture and everyday life of Postmodern. *Culture and Contemporaneity Almanac*, 2, 30–35 Retrieved from: <https://journals.uran.ua/kis/article/view/146893> [in Ukrainian].

7. Rating of channels for children (2023). Internet resource Manifest. Retrieved from: <https://manifest.in.ua/rt/kids/> [in Ukrainian].

8. Chmil, H. (2015). Philosophical discourse of of visual arts reality. *The culturology ideas*, 8, 19–25. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kultdum_2015_8_5 [in Ukrainian].

9. Aguaded, I., Caldeiro-Pedreira, M., Renés-Arellano, P. (2022). YouTube Videos for Young Children: An Exploratory Study. *Digital Education Review*. 41, 32–43. Retrieved from: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1363233> [in English]

10. Dr Kanozia, R., Jindal, R. (2019). Do youtube based children channels impact parenting an exploratory study. *UGC Approved Journal*. 8, Retrieved from: <http://oldror.lbp.world/UploadedData/8601.pdf> [in English].

11. Kemp, S. (2023). Digital 2023: global overview report. *Datareportal – 2023*. Retrieved from: <https://datareportal.com/reports/digital-2023-global-overview-report> [in English].

12. Montero, A. (2020). Children as products of consume in the apparent homemade videos of children's entertainment on YouTube. *Las redes sociales como herramienta de comunicación persuasiva*. 921–929 Retrieved from: https://www.academia.edu/43828816/Children_as_products_of_consume_in_the_apparent_homemade_videos_of_children_s_entertainment_on_YouTube [in English].

13. Neumann, M. M., Neumann, D. L. (2013). Touch screen tablets and emergent literacy. *Early Childhood Education Journal*. 42(4), 231–239. Retrieved from: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10643-013-0608-3> [in English].

14. O'Connor, J. (2023). Resisting hyperreality? Talking to young children about YouTube and YouTube Kids. *Contemporary Issues in Early Childhood*. Retrieved from: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/14639491231166487> [in English].

15. Statistics website Social Blade. (2023). Retrieved from: <https://socialblade.com/youtube/top/country/ua/mostsubscribed> [in English].

*Стаття надійшла до редакції 10.07.2023
Отримано після доопрацювання 14.08.2023
Прийнято до друку 23.08.2023*